

[Arentoft]

det vender vi os imod. Man drøftede også et forslag fra Konservativ Ungdom om, at alle skulle have en samfundspligt, og det vil sige, at de, der ikke blev indkaldt til militærtjeneste, til civilt arbejde eller til civilforsvaret, skulle have andre samfundsopgaver som f. eks. rengøring på hospitaler, bibliotekstjeneste osv. Det var der også stort flertal imod i det nævnte værnepligtsudvalg, fordi det jo ville tage brødet ud af munden på mange andre. Ligeledes vendte udvalget sig imod begrebet værneskat, som indenrigsministeren sagde.

Begrebet frinumner, som også er nævnt i bemærkningerne, har vi prøvet at bore i under behandlingen af forslaget til en ny værnepligtslov, og jeg må erkende, at jeg stadig væk er skuffet over resultatet, for jeg har appelleret til både indenrigsministeren og til udvalgets medlemmer, ja, faktisk til alle gode kræfter om, at man på en eller anden måde fandt et bedre system end lodtrækning. Vi behandler i øjeblikket et forslag i udvalget om eventuelt at sætte kravene til fysikken op og derved begrænse antallet af dem, der kan trække frinumner.

Det er også nævnt, at forsvaret er en »uddannelsesmaskine«. Heldigvis er ordet »uddannelsesmaskine« sat i citationstegn, for der er ingen tvivl om, at det er en god uddannelsesinstitution, og det er ganske givet, at masser af erhvervsvirksomheder i dette land foretrækker mennesker, der har aftjent deres militære værnepligt. Jeg ved godt, der er nogle, der straks vil sige: ja, for så er det overstået, så skal de ikke indkaldes senere. Men der er også mange virksomheder, der tager folk, selv om de skal ind og aftjene militær værnepligt bagefter. Det er absolut et plus i langt de fleste foretagender.

Jeg kan også huske fra værnepligtsudvalget, at når vi gik ind for begrebet værnepligtsløn, var det, fordi man i udvalget håbede på, at flere ville melde sig, og vi mener, det ville være en fordel, hvis flere ville melde sig. I virkeligheden kunne man sige, at det ville være skønt, hvis vi fik et »omvendt værnepligtsproblem«, nemlig derved at der meldte sig flere frivillige, end man havde behov for, således at man kunne tillade sig kun at tage de allerbedste og, om jeg så må sige, vælge og vrage. Men sådan gik det altså desværre ikke, og jeg tror faktisk, at årsagen dertil er, at værnepligtslønnen blev indført

som en 3 trins raket, altså at man ikke indførte den på én gang, så den virkelig slog igennem med det samme, så alle havde sagt: det er vel nok en forbedring, dette her. Nu blev det altså denne 3 trins raket, hvor man startede med 1.200 kr. – det var selvfølgelig en væsentlig forbedring – og det tror jeg altså var skyld i, at den ikke slog igennem helt, som den skulle.

Forsvarsministeren har været inde på nogle af de væsentligste argumenter, nemlig at vi skal sikre os en mobiliseringsstyrke. Jeg vil gerne være med til at understrege det vigtige i, at vi har en værnepligtig gruppe at rekruttere folk fra til hjemmeværnet. Et af de store problemer for hjemmeværnet er at uddanne de folk, der ikke har en militæruddannelse som baggrund.

Hanne Engberg (SF):

Den personlige frihed, som retsforbundet taler om som begrundelse for sit forslag om fuldt frivillig bemanning af forsvaret og civilforsvaret, er friheden til at gå ind i militæret, hvorved de civile værnepligtsinstitutioner skal nedlægges. »Frihed« er jo i sig selv et positivt ord, og »personlig frihed« lyder selvfølgelig i vort samfund endnu mere tiltalende. Men vi kan i socialistisk folkeparti ikke acceptere, at »frihed« under alle omstændigheder er et gode, heller ikke når man kalder den »personlig frihed«. Frihed til at udnytte andre, frihed til at eje på andres bekostning, frihed til at slå ihjel i et forsvar som vort er for os at se ikke noget gode.

Det er også betegnende, at retsforbundet kører så godt som hele sit forslag på den personlige frihed og dermed accepterer det forsvar, der skal være frihed til at træde ind i. Formålet er, som der står i bemærkningerne, at skabe en mere effektiv soldat og at undgå samarbejdsvanskeligheder og »klimaproblemer« i forsvaret. Dette skulle kunne opnås ved, at folk melder sig frivilligt på en 4 års tjenestetidskontrakt til en noget højere løn, end de får nu, og dermed, som der står, står til rådighed for kampberedskabet.

Forsvaret skulle kunne blive noget mindre, så der skulle kunne spares et milliardbeløb, hvortil kommer besparelsen ved at nedlægge de civile værnepligtsinstitutioner. Den våbentekniske udvikling taler for noget sådant,